

VALMIERAS KĪMIĶIS

VALMIERAS STIKLA ŠKIEDRAS ROPNICĀS IZDEVUMS

Avize iznāk
kopš 1979. gada 25. oktobra

CETURTDIEN,
1991. gada 21. februāri

Nr. 6 (575)
Cena 1 kap.

Ražošanas un ekoloģija

KĀDU GAISU ELPOJAM?

Sākot pārskatu par līdz šim neaplūknotā 1990. gada otrās puses darba zonas gaisa, vispārējās mums tuvākas atmosfēras stāvokli, jāatzīmē, ka nekā speciāli izcelama šajā jomā nemana. Tāpēc tikai dažādi skaitļi: no izdarītajām 541 darba zonu gaisa analīzēs tikai 16 gadījumos iegūtie rezultāti ir pārsnieguši maksimāli pieļaujamās koncentrācijas (MPK). Šāds pārsniegumu īpatnējais svārs ir ievērojami zemāks par agrākajos periodos iegūto. Savukārt no izdarītajām 145 gaisa analīzēm rūpnieciskajā teritorijā MPK pārsniegums nav konstatēts ne reizi. Tāpat MPK pārsniegums nav konstatēts 68 izdarītajās tā saucamajās zemlāpās analīzēs (der atgādināt, ka tā ir analīze, ko izdara vēja virzienā no skursteņiem dažādos attālumos līdz 1500 m). Ja šai stāvoklim vēl pievieno ticību analīžu precizitātei, bet bez ticības, kā zināms, nekā, tas viss varētu arī būt puslīdz kārtība.

Tiktāl par bijušo, bet par priekš-

stāvošo ir gan kas atzīmējams. Vispirms jau kabinetu klusumā vai parlamenta slēpenībā ir pagājušā gada decembrī radīts likums par nodokli «Par dabas resursu lietošanu». Kā jau minētajos apstākļos radies, tam, liekas, piemīt arī pa hadam īsi kārtīgam trūkumam. Bet, kā smejies, likumus jau neapsprēž, it sevišķi jau apstiprinātus, tāpēc jākeras vien pie to pildīšanas. Šajā brīdī notikumi sāks risināties krietni interesantāk, jo, kā izrādās, tad dabas aizsardzības komiteja vēl tikai top instrukcija finansu orgāniem par šī fīkuma piemērošanu konkrētiem gadījumiem. Līdz ar to šodien mēs vēl nevaram aprēķināt konkrētas summas par šī nodokļa nodarīto skādi rūpniecībai šogad, kaut arī februāris jau otra puse...

Tāpēc pie šī jautājuma apskata acimredzot nāksies atgriezties, bet dažus vārdus komentāram var atlaulies jau tagad. Vārdus sakot, likums paredz, ka uzņēmumiem ir jāmaksā par visu, kas tiek pēms

no apkārtējās vides, kā arī par visu, kas tajā tiek ievadīts neatļūritis. Pie tam, jāmaksā atkarībā gan no piesārņojuma kaitīguma, gan no daudzuma. Citiem vārdiem sakot, tiek iedarbinātas tā sauktās dabas aizsardzības ekonomiskās sviras.

Otrs piemērošanas vērtis pasākums ir ar valsts stikla institūtu noslēgtais līgums par maksimāli pieļaujamo izmešu normatīvu pārstrādi, par cik iepriekšējiem ir bēdzies lietošanas termiņš, — kā nekā gaisa baseina stāvoklis ar laiku mainās. Normatīviem pēc līguma jābūt gataviem līdz šā gada aprīlim un tie acimredzot kalpos par pamatu licenču saņemšanai — gaisa izvadāmo kaitīgo vielu daudzumu noteikšanai. Atliek vēl piebilst, ka šis «priekš» rūpniecībai maksā apmēram 30 tūkstošus, tiesa, gan vēl rubļos.

Pagaidām viss. Turpmāk vēl!

MĀRTIŅŠ TOMSONS,
rūpnieciskās centrālās laboratorijas priekšnieks

PAR ALTERNATĪVO DIENESTU

Neraugoties uz salu un sniegotām dienām, neatvairāmi tuvojas pavasaris, un līdz ar to arī pavasara iesaukums armijā. Februāra sākumā rajona laikrakstā «Liesma» bija ievietota informācija par to, ka rajona alternatīvo (darba) dienestā komisijas sekretāres Ainas Mačas vadībā turpina savu darbu. Tūlīt jāteic, ka mūsu rūpniecībai izveidojies labs lītišķs kontakts ar minēto komisiju. Šajā virzienā tiek veikts nopietns darbs: tiek izskatīti iesniegumi un norīkojuma alternatīvajā dienestā, kā arī tiek kontrolēta Likuma par alternatīvo (darba) dienestu izpilde. No rūpnieciskās šīs šīs darbu sekmīgi veic uzņēmuma direktora palīgs kadru un sadzīves jautājumos Valērijs Barkovs. Patlaban mūsu rūpnieciskajā strādā 17 jauniešaukto. Atsauksmes par viņu darbu pamatā ir pozitīvas — gan no nepārtrauktas stikla šķiedras ražošanas ceha, gan remontu un celtniecības iecirkņa, gan no saimnieciskā ceha.

Sarunā ar komisijas sekretāri Aina Maču noskaidrojās, ka kopš komisijas darba uzsākšanas rajonā izskatīti jau 403 iesniegumi ar lūgumu par nosūtīšanu alternatīvajā dienestā, šogad — 46. Aina Mača atzīmēja, ka pallaban jauniesaucaimie var izraudzīties darba vietu, lai pildītu alternatīvo dienestu pēc pašu vēlēšanās. Tas ir svarīgi tāpēc, ka dažiem no viņiem jau ir specialitāte, piemēram, automašīnas vadīšanas tiesības ļauj strādāt par šoferi. Protams, ka profesijas izvēle atkarīga arī no jauniesaucesības stāvokļa, kas ļauj strādāt dažādos specifiskos darba apstākļos. Tas tieši attiecas arī uz mūsu rūpniecību. Protams, nozīme te ir arī tādēļ faktoriem, kā dzīves apstākļi (daudziem jau ir ģimenes, vai tās izveidot plānots tuvākajā nākotnē), darba alga. Pamatos komisija cenšas izstrādāt prelimnāksšanu, ievērot jauniesaucaimā vēlmes un iespējas. Ir žēl, ja nav savstarpējās sapašanās. Tā, piemēram, ir arī

tādi, kuriem vienalga, kurp iet strādāt, lai tik nebūtu jāiet dienēt armijā. Uzsākot darba dienestu, šādi jaunieši bieži pārkāpj disciplīnu, iedzer darba vietās, neattaisnoti kavē. Bija arī gadījumi, kad komisija atrisināja visus jautājumus, kas saistīti ar iesaukšanu darba un koplīmiņi, bet pats jauniesaucaimais bija pazudis... Šādi gadījumi, protams, neiepriecina, nedod gandarījumu.

Neraugoties uz visu, komisija savus pienākumus veic saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru Padomes lēmumu, kurā viens punkts atzīmē, ka, Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Ministru Padomes vadītāju panāktā vienošanās ar PSRS Aizsardzības ministrijas vadību, kā arī republikas Konstitūcijas (Pamatlikuma) 61. pants un Latvijas Republikas Likums par alternatīvo (darba) dienestu, periodā no 1991. gada janvāra līdz martam jāsakārto un jāpildinveido to pilsoņu uzskaitē, kas pakļauti alternatīvajam (darba) dienestam vai karaklausībai, un to pilsoņu, kas atrodas alternatīvajā (darba) dienestā. Sakarā ar to savlaicīgi jānoformē iesniegums par nosūtīšanu alternatīvajā (darba) dienestā komisijai.

Pierakstīja LOLITA DREIMANE

IEVĒRTĪBA!

Pirmdien, 1991. gada 25. februārī pl. 12.15 aušanas ceha lekcijā zālē TIKSANĀS ar Latvijas Republikas Augstākās Padomes deputātu, Valmieras rajona Tautas deputātu padomes un izpildkomitejas priekšsēdētāju ANDRI BĒRZINA kungu.

Visi ļaipiņi acināti!

LĒMUMS

par Latvijas iedzīvotāju aptaujas sarīkošanu

Lai noskaidrotu Latvijas iedzīvotāju viedokli Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanas jautājumā un pamatotu Latvijas Republikas valsts varas un pārvaldes institūciju darbību laikposmā, kad notiek pāreja uz pilnīgu valstisku neatkarību, Latvijas Republikas Augstākā Padome nolēmj:

1. Sarīkot 1991. gada 3. martā visā Latvijas teritorijā Latvijas iedzīvotāju aptauju saskaņā ar Latvijas Republikas Augstākās Padomes lēmumu «Par kārtību, kādā notiek Latvijas iedzīvotāju aptauja».

2. Nodot Latvijas iedzīvotāju aptaujai šādu jautājumu:

«Vai jūs esat par demokrātisku un valstiski neatkarīgu Latvijas Republiku?»

Noteikt uz šo jautājumu šādas atbildes variantus:

«Jā» vai «nē».

3. Noteikt, ka Latvijas Republikas teritorijas sadalījums iedzīvotāju aptaujas iecirkņos atbilst sadalījumam Latvijas Republikas tautas deputātu vēlēšanu iecirkņos.

4. Uzdot Latvijas Republikas Centrālajai vēlēšanu komisijai, rajonu, Daugavpils, Jelgavas, Jūrmalas, Liepājas, Rēzeknes, Ventspils pilsētas, kā arī Rīgas pilsētas rajonu vēlēšanu komisijām sagatavot Latvijas iedzīvotāju aptauju un nodrošināt tās norisi.

5. Atjaunot Latvijas Republikas tautas deputātu vēlēšanām izveidoto iecirkņu vēlēšanu komisiju darbību un atzīt šīs komisijas par tiesīgām sarīkot iedzīvotāju aptauju.

6. Noteikt, ka vietējam Tautas deputātu padomēm vai to prezidijiem ir tiesības papildināt vai grozīt rajonu, pilsētu, pilsētas rajonu un iecirkņu vēlēšanu komisiju sastāvu vai veidot šīs komisijas no jauna, ja tas nepieciešams.

7. Uzdot Latvijas Republikas Augstākās Padomes Kancelejai sniegt organizatorisku palīdzību aptaujas sagatavošanai un norisei.

8. Uzdot Latvijas Republikas Augstākās Padomes Prezidijam uzaicināt par novērotājiem pārstāvjus no citu valstu parlamentiem un starptautiskajām organizācijām.

9. Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Latvijas Republikas Augstākās Padomes priekšsēdētājs
A. GORBUNOVS

Latvijas Republikas Augstākās Padomes sekretārs
I. DAUDIŠS

Rīgā 1991. gada 12. februārī

Sociālais nodoklis

Mūsu parlamenta un valdības lēmumu un likumu piesātinātā ikdienā, kad nepārtraukti runā par nodokļu paketi, kas skar uzņēmumus, šķiet, nepamana ir palikuši vien sika nianse, kas attiecas uz katru strādātāju. Runa ir par sociālo nodokli.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Likumu «Par sociālo nodokli» un Ministru Padomes lēmumu «Par valsts sociālās apdrošināšanas budžeta veidošanu 1991. gadam» ar šā gada 1. janvāri noteikts, ka visiem darba devējiem un personām, kas ir darba attiecībās ar darba devējiem, t. i. strādājošiem, jāveic sociāli nodokļa maksājumi sociālās apdrošināšanas budžetā.

Personas, kas ir attiecībās ar darba devēju (strādājošie) sociālo nodokli maksā viena procenta apmērā no ienākumiem (darba samaksas summas).

Ar sociālo nodokli neapliek šādas izmaksas:

- * Pensijas, pabalsti un sociālās apdrošināšanas izmaksas;
- * Atlīdzību par nodarīto kaitējumu sakarā ar darbspēju zaudēšanu;
- * Stipendijām, kas likumdošanas aktos noteiktā apmērā tiek izmaksātas mācību iestāžu audzēkņiem;
- * Arodskolu audzēkņu darba samaksas;
- * Palīdzība stihisko nelaimju gadījumos, ja to sniedz, pamatojoties uz valsts un pašvaldību institūciju lēmumu;
- * Atlīdzība par asņu nodošanu un cita veida donorpalīdzību;
- * Komandējumu izdevumi, izmaksas pie pārcelšanas vai nosūtīšanas darbā uz citu apvidu;
- * Atsevišķiem strādniekiem piešķirtās bezmaksas dzīvokļu un citu bezmaksas pakalpojumu vērtības, braukšanas biļetes dzelzceļa un piepilsētas transportā;
- * Kompensācijas par neizmanto-

to atvaļinājumu atlaišanas gadījumā un kompensācija par personisko transportlīdzekļu izmantošanu dienesta vajadzībām.

Strādājošie ar darba devēja starpniecību sociālo nodokļa maksājumus izdara vienu reizi mēnesī tai pašā dienā, kad izmaksā darba algu par iepriekšējo mēnesi. Darba devējs šo nodokli pārskaita valsts sociālās apdrošināšanas budžeta kontos.

Protams, tā ir tikai neliela daļa no līdzekļiem, kas veido valsts sociālās apdrošināšanas budžetu. Liekāko daļu šajā budžetā dod darba devēja atskaitījumi sociālai apdrošināšanai.

Īribu tikai vēlreiz norādīt, kādiem nolūkiem izmanto šos līdzekļus:

- * Valsts pensijām;
 - * Pabalsti pārejošās darba ne-spējas gadījumos;
 - * Grūtniecības un dzemdību pabalsti;
 - * Bērna piedzimšanas pabalsti;
 - * Bērna kopšanas pabalsti līdz pusotra gada vecumam un līdz trīju gadu vecumam;
 - * Pabalsti par bērniem;
 - * Apbedīšanas pabalsti;
 - * Bezdarbnieku pabalsti (perspektīvi);
 - * Ceļazīmes sanatorijām, pensionātiem;
 - * Diētiskā ēdināšana.
- Lūdzu nejaukt šo sociālo nodokli ar arodiedrības biedru naudas ikmēneša maksājumiem.
- GUNTA ALTENBERGA,
arodiedrības rūpniecības komitejas priekšsēdētāja

